

A VÁROS ÉS AZ IDEGEN

1

[illegible]

 - Söpörje le a homokot az asztalomról, legyen szíves!

 Majd megállította, amikor már kifelé indult:

– Mennyi idő van, Klárka?

– Négy óra, Bártfay kartárs.

 Doktor Bártfay az ablakhoz lépett, és kibámult a téren terjengő novemberi szürkületbe. A templom körvonalai már kezdtek szétfolyni a sűrűsödő ködben, csak a kivilágított számlapú toronyóra vált ki élesen belőle. A templomlépcsőn most is ott kuporgott a bolond öregasszony, aki azt állította magáról, hogy Mária Magdolnának hívják, és kétezer éves. „Sivár évszak, kietlen óra!” – gondolta doktor Bártfay, s hogy kissé jobb kedvre derüljön, levett a könyvespolcról egy bordó bőrbe kötött mappát. A mappa a beszédeit tartalmazta, melyeket a helyi nyomda elhangzásuk után minden alkalommal egyetlen példányban kinyomatott és befűzőtt a számára. Doktor Bártfay éppen belemerült volt egyik beszédének olvasásába, amikor ismét megcsörrent a telefon.

[illegible]

- Skorpió, Skorpió! Itt Léggömbárus. Jelentem...

 Az Idegen elhaladt a Léggömbáros mellett, aki gúnyos tekintettel követte. Elhagyta a temetőt, és rátért a várost keresztülszelő doktor Bártfai sugárútra (a sugárutat, mint az írásmód is mutatja, természetesen nem doktor Bártfay Mihályról nevezték el), egy pillantást vetett csak a neogótikus Kistemplom töredezett kőcsipkéire, nem állt meg a Felsővárosi Vendéglőnél sem, melynek befüggönyözött ablakain pirosas fény szivárgott át, mint zsírpapíron a beléje csomagolt hús leve, s hamarosan elérte a doktor Bárthfai utcát (az utca névadója, mint az írásmód is mutatja, szintén nem doktor Bártfay Mihály volt), és végigment rajta, egészen a doktor Bárthffay térig (amely nevét, már csak a rend kedvéért jegyezzük meg, ugyancsak nem doktor Bártfay Mihálytól nyerte), s ott egy kétemeletes, piros cseréptetős bérházat keresett, amelyben egykor – tíz éve – egy Edit nevű lány lakott. De a házat azóta lebontották, s a helyén, a düledező palánkkal körülkerített, üres telken gaz burjánzott.

Az Idegen átmászott a palánkon, belegázolt a térdig érő gazba, és nekiütközött egy még a bontásból itt maradt téglarakásnak, amely üres szobortalapzatként állt a fehéren gomolygó, sűrű ködben. Az Idegen bólintott, és elkezdte gyúrni a ködöt, átnyirkosodott ujjait időnként a kabátjába törölve. Nemsokára karcsú lányalak bontakozott ki a téglarakáson: hosszú hajú, őzarcú; fejét hátradöntve, csukott szemmel egy láthatatlan falnak támaszkodott, két kezével a szélben verdeső szoknyáját fogta le – ahogy annak idején, egy szeles

tavaszi napon, tízpercben az iskolaudvaron napozott.

Amikor a szobor elkészült, az Idegen hátralépett, és összehúzott szemmel hosszan, elégedetlenül szemlélte, majd lemondóan legyintett. Megfordult, átkapaszkodott a palánkon, és sietős léptekkel indult tovább. Egy skorpió futott át előtte az úton, de az Idegen nem fordított rá figyelmet.

Doktor Bártfay később két embert küldött ki légkalapáccsal, hogy a ködszobrot eltakarítsák, ám azok sehogyan sem boldogultak. A szobor minden próbálkozásuknak ellenállt, egyetlen repedés sem esett rajta, holott azt várták, hogy már az első érintésre szétfoszlik a levegőben.

De hát hogyan is válhatna köddé, ami ködből való?

Még mindig délután négy óra volt, és doktor Bártfay Mihály nyugtalanul járkált a szobájában fel s alá. Időnként az órájára nézett: a mutatók nem mozdultak, ám ha a füléhez emelte, a megszokott szapora ketyegést hallotta. De nem mozdultak a mutatók a toronyórán sem, sőt amikor felhívta a pontos időt, a géphang is csak ezt ismételte: tizenhat óra... tizenhat óra... tizenhat óra... míg dühösen le nem csapta a kagylót. Szorongása, bár az idő állt, percről percre növekedett.

„Talán a Kálvária-domb...?” – gondolta, és rossz szájjal emlékezett vissza arra a néhány évvel ezelőtti éjszakára, amikor egy több napos vadászatot lezáró mulatozáson hosszas kártyacsatába bonyolódott a síkföldi N.-ből érkezett kartársakkal. Hajnalra a város minden pénzét elvesztette, s kínjában végül kimutatott az ablakon:

– Felteszem a Kálváriát.

Ezúttal sem kedvezett neki a szerencse, s egy hét múlva ötszáz teherautót küldtek N.-ből különböző munkagépekkel és megbízható munkásokkal a városba. Éjszaka, amikor a város minden lakója az igazak álmát

aludta, kivonultak a domb alá, és aknát fúrtak bele. Pontos terv, gondos számítások alapján dolgoztak. A kibányászott földet teherautókra rakták, és az egyre növekvő üregbe hidrogénnel töltött ballonokat hordtak. (N.-ben van ugyanis az ország egyetlen s egyben legnagyobb hidrogéngyára.) A domb kérgét, körülbelül három méter mélységig, érintetlenül hagyták, így senki sem vehetett észre semmit, és a robbanásveszélyes ballonokhoz sem férhetett hozzá. Reggelre az akna nyílását befalazták, s mire a városban megindult az élet, az éjszakai munka legkisebb nyomát is eltüntették.

A város lakói csak annyi változást tapasztaltak, hogy a helyi lapban rendelet jelent meg, melynek értelmében megtiltatott mindennemű gödrök és vermek ásása a Kálvárián. Ezt a rendeletet később az egyszerűség kedvéért a város egész területére kiterjesztették.

Estére már N. határában magasodott a Kálvária-dombnak az eredetinel alig három méterrel alacsonyabb mása. N. vezetői örömmámorban úsztak, mert eddig – mivel városuk az ország legmélyebb pontján, jóval a tenger szintje alatt terült el – hiába építették a magasházakat, azok már a szomszéd faluból sem látszottak. – Most végre megmutatjuk! – fogadkoztak, és egy huszonöt emeletes lakóházat terveztek a Kálváriára. Ám a beruházást takarékosági okokból le kellett állítani, ezért a dombot és környékét erdővel telepítették be, az erdőbe szarvasokat hozattak, és a domb tetejére vadászlest állítottak.

Doktor Bártfay töltött magának egy pohárka konyakot, felhajtotta, és felpezsdülve újból az ablakhoz lépett. A templom sarka mögül éppen ebben a pillanatban lépett ki a térre az Idegen.

– Magdolna, megismersz? – lépett oda a templomlépcsőn kuporgó öregasszonyhoz az Idegen. Az öregasszony rávetette savószürke tekintetét, és megkérdezte:

– A Mester küldött?

Az Idegen a fejét rázta.

 - Itt születtem, ebben a városban. Naponta láttalak iskolába menet, akkor is itt ültél. Ennek már tíz éve.

– Tíz esztendő vagy egy pillanat, nekem egyik se mond semmit. Én kétezer éves vagyok – mondta az öregasszony, és visszasüppedt révedezésébe.

 - Sok furcsaságot beszéltek rólad. Hogy a város szélén laksz egy disznóólban, és egy kutyával hálsz. Hogy vért hordasz neki a vágóhidról, és magad is azt iszod. Azt is mondták, hogy a háborúban megerőszkoltak az idegen katonák, akkor bolondultál meg. Meg még azt is, hogy a főlegényed várod vissza a háborúból, és harminc évig minden nap kimentél eléje a vonathoz. Egy napon aztán elfogyott az erőd, és le kellett itt ülnöd. Azóta nem mozdulsz innen.

Az öregasszony ismét felemelte a fejét, és beszélni kezdett:

 - Én kétezer éve várok ezen a helyen. Mária Magdolna vagyok. Ott voltam az én Uram keresztre feszítésénél, és harmadnapon találkoztam vele. Nekem, nekem jelent meg egyedül - az evangélisták hazudnak. És egy napon hullani fog a hó, és ebben a templomban nagy fényesség támad. És nagy csikordulással kinyílnak majd a kapui, és az én Jézusom ottan fog állni a küszöbön, és mondja nékem: „Eljöttem hozzád, Mária, mosd meg az én lábaimat, mert megfáradtak a bolyongásokban, és szárogasd meg őket a hajaddal, mert Te vagy az én menyasszonyom, akit elhagytam kétezer évre, hogy most újabb ezer esztendőkre az én Atyám trónusa elé vezessem.”

 Az öregasszony maga elé motyogott, már nem vett tudomást az előtte álló fiatal férfiről. Az Idegen csendesen megszólalt:

 - Nézz csak föl, Magdolna! Esik a hó.

Az öregasszony fölkapta a tekintetét: az égből nagy pelyhekben szállingózott a hó. Fekete kendőjére, rongyaira telepedtek a pelyhek, mint a teremtés második napján a mennybolt fekete ürességére a csillagok. Az öregasszony megfordult, a templom kapuira meredt, de a kapuk nem mozdultak. Akkor visszafordult, a fiatalembert kereste, de az már a tér túlsó felén járt.

[illegible]

 Az Idegen nem felelt, eltűnt a Városháza árkádjai alatt.

[illegible]

Karja megrándult, egy skorpió futott végig rajta az inggalérjáig.

- Jól van - mondta a Skorpió. - Vidd ki a hullát a szeméttelre!

Doktor Bártfay asztalán félig üresen állt a konyakosüveg. Hol az óráját nézte, hol a pontos időt hívogatta - a titkár nőnek már nem mert szólni. Időnként az ablakhoz rohant. Amikor meglátta a hóhullásban a Városháza felé induló Idegent, szemét eltakarva futott vissza az asztalhoz. Percekig ült így, magába roskadva. Ahogy elvette a kezét a szeme elől, azt hitte, megvakult. A szobában sötétség volt. Doktor Bártfay gépiesen emelte fel a bal karját, hogy megnézze az óráját. A zölden foszforeszkáló mutatók a hatoson és a tizenkettesen álltak. „Nem vakultam meg” - gondolta doktor Bártfay, és csak ekkor hasított beléje a felismerés: „Hat óra van.” Felkapcsolta a villanyt, s már a csengőn volt az ujjja, amikor megcsörrent a telefon.

- Ki az? - kérdezte rekedten.

- Itt Skorpió. Jelentem...

Doktor Bártfay a vonal megszakadása után még néhány másodpercig a kezében tartotta a kagylót, s olyan óvatosan eresztette vissza a helyére, mintha töltött fegyver lett volna. A kagylóból sűrű, már alvadó vér csorgott az asztal üveglapjára. Doktor Bártfay megigazította bordó nyakkendőjét, és becsöngette a titkár nőt. - Klárka, legyen szíves, törölje le az asztalomat!

(A [Baka István művei. Próza, dráma](#) című kötetből.)

[← Előző oldal](#)

[Következő oldal →](#)